

VILÁG OSSÁG

KOLOZSVAR,
 1947 június 7, szombat

A MAGYAR NEPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. EVF OLYAM.
 137 szám

Vallásszabadság a Szovjetunióban

Nem is olyan rég, itt és egyebütt, ahol szűk érdekcsoportok, reakciós „történelmi” klikkek a nemzetközi háborús uszítók porácán rángva süttögtették saját pecsenyéjüket a dolgozó népek rovására, szakadatlan rágalmahadjáratot folytattak a Szovjetunió társadalmi berendezkedése ellen. A moszkolódó propaganda legzemenyesebb hazugságait a szocialista köztársaság vallási és egyházi élete ellen lövöldözte. Brosurák, faharaszok, antikommunista kiállítások, „tudományos” előadások, „vallásvédelem” néven valótlanabbnál valótlanabb rémhíreket terjesztettek s mindezt az emberi méltóság, keresztény erkölcs vélegyével ellátva, míg a valóság az volt, hogy e „keresztény” mezben a nemzetközi fináncok, a háborúra uszító imperialista erők, a fasiszta barbárság a tömegek félrevezetésével a maga elnyomó törekvéseinek igyekezett „jogalapot” szerezni.

Természetesen hozzájárult ehhez a Szovjetunió elleni elszigetelő politika: nehogy a valóság kiderüljön s ha itt-ott mégis megjelentek a Szovjetunió valóságos helyzetéről szóló írások, tüzelvással üldözték, terjesztőt és olvasót pedig börtönökbe, koncentrációs táborokba zárták.

Ezt nevezték a lelkiismeret szabadságának. A Szovjetunió háborús győzelme szétlobbentette azt a fekete függönyt, amelyet mesterségesen húztak keleti nagy szomszédunk és a nyugat közé s hovatovább mindjobban elintáztak a hazug tévtanok. Bepillantathunk a föld egyhatodának társadalmi, politikai életébe s még a legelavultabbak is be kellett lássák, hogy ott, ahol az emberi szabadság él, a vallás és egyház élete is teljesen szabadon virul, sőt az egyház és vallás az államtól való különválasztással visszakapta eredeti hivatását.

A Szovjetunió legmagasabb rangú főpapjának, Alexei pátriárkának romániai és e héten történt kolozsvári látogatása alkalmat szolgáltat arra, hogy néhány vonással ecseteljék a vallás és egyház helyzetét a szocialista köztársaságban, hiszen a reakció még ma sem hagyta abba hazug propagandáját.

Lenin még az 1905-i forradalmi mozgalmak idején kijelentette: „Az államnak nem szabad beavatkoznia a vallás dolgába, a vallásfelekezeteknek nem szabad kapcsolatban állniok az állambal”. Mindenkinél legyen meg a joga, hogy teljesen szabadon gyakoroljon bármilyen vallást. 1918-ban pedig a szovjet kormány a következő rendelkezést adta ki: „Tilos a köztársaság területén bármiféle olyan helyi törvény vagy rendelet kibocsátani, mely a lelkiismereti szabadságot megsérti vagy korlátozza, vagy a polgárok felekezeti hovatartozása alapján bármiféle előnyt, vagy kiváltságot állapít meg”. Az 1936-ban elfogadott szocialista alkotmány 124. szakasza kimondja, hogy a polgárok lelkiismereti szabadságának biztosítása céljából az egyház a Szovjetunióban el van választva az államtól. A vallásgyakorlat szabadsága minden polgár elismert joga. De a Szovjetunió nemcsak jogot ad a vallás gyakorlására, hanem bünteti is azokat, akik akadályoznák a hívőket vallásuk gyakorlásában. A szovjet hatalom büntetőtörvénykönyvének 125. szakasza így szól: „A vallási szertartások akadályozására amennyiben azok nem sértik a társadalmi rendet s nem járnak a polgárok jogainak elvesztésével, 6 hónapi kényszermunkával büntetendő.”

Az, hogy a Szovjetunióban a legteljesebb vallási türelem és lelkiismereti szabadság uralkodik, nemcsak a törvényhozás, de a vallásos szervezetek tevékenységéből is megismerhetjük. A rengeteg felekezet között például a következő vallási irányzatok léteznek ma is szabadon a Szovjetunióban: görög-keleti, ukrániai görögkeleti egyház, gruziai egyház, katolikusok, örménygyörgyismások, lutheránusok, evangélisták, baptisták, adventisták, metodisták, moravizmus, izraeliták, buddhisták, lámák, zinniták, hogy csak a nagyobbakat említsük.

A szovjet hatalom semmilyen vallásos szervezetet nem akadályoz az abban, hogy helyi életét úgy rendezze be, ahogy jónak látja. Rengeteg egyházi lap is megjelenik a Szovjetunióban: „A muzsika” plótárháza folyóirata, „A Jó Egyház”, „Pravoslava Ukrajna Szava”, a „Szavak”, tulaj. uralk. egyházi közlönyök és az egyházi folyóiratok tömege. Magyarul a „Földművelésügyi” a háborús oroszországi című könyvben említi, hogy a felekezet kapta: „Szabadok vagyunk, mert nem akadályoz meg bennünket abban, hogy latent szolgáljunk”. Ezt mondta Wallace Carroll amerikai misszionárius.

A hazugságok azonban ez a valóság az egyház és vallás helyzetéről a Szovjetunióban.

Minden ut elzárul a kisajátított földbirtokosok előtt

Nem lehet birói uton megtámadni a földreform-ügyeket

BUKAREST. — Lucretiu Patrascu igazságügyminiszter egykamarás törvényjavaslatot nyújt be a képviselőház elé, amely kimondja, hogy az azonnali tárgyalni kezd az azt.

A törvényjavaslat szövege a következő:

„Azok a ténykedések, amelyek a földreform megvalósítása érdekében olyan közegek végzése, akik az 1945 március 23-án 187. sz. törvény és az azt kiegészítő földművelésügyi miniszteri határozatok alapján működtek, kormányténykedéseknek számítanak. Ezeket a ténykedéseket semmilyen uton sem lehet megtámadni. E törvény rendelkezései vonatkoznak a fellebbezés útján álló ügyekre is.”

A törvényjavaslatot Andrei Patrascu előadó és Lucretiu Patrascu igazságügyminiszter felhatalmálása után a parlament egyhanguan megszavazta.

MIERT VOLT SZÜKSÉG A TÖRVÉNYRE?

A törvényjavaslat benyújtásának egyidőben Lucretiu Patrascu cikkét jrt a „Scanteia”-ban. E cikkében rávilágít azokra az okokra, amelyek szükségessé tették a törvényjavaslat benyújtását annak megszavazását.

„A törvény szövege világos és határozott: a földreform bevezetését ténykedés teremtett és egyetlen uton sem lehet azt megtámadni, beleértve a bírósági utat is.

A mai Románia alapköve a földreform, amely felszámolta a nagybirtokosok és ezzel együtt a feudális utolsó maradványait is. A nagybirtokosok kisajátítása és az, hogy a föld közel egymillió földnélküli, nagy keves földdel rendelkező földműves kezébe jutott, új utat nyitott meg mind társadalmi, mind államéletünkben.

Egyes kisajátított nagybirtokosok azonban megkísérlék visszafordítani a történelem kerekét. Megkísérelnek nyugtalanságot és bizonytalanságot kelteni az új birtokos földművesek körében. Szóval idéztetik bíróság elé az új birtokosokat, az egész falvakat állítanak bíróság elé üres formázások által. A törvénybe nem tartása miatt, az a szándékkal, hogy a földműveseket meghurcolják, hogy a mezőgazdasági munkásokat megakadályozzák s főleg azért, hogy megkíséreljék megsemmisíteni a földreformnak a végleges, sem törvényes utat nincs.

Az az egész országban több mint 2000 földreform-ügy felelt a bíróságok előtt.

A kormány, amely a földreformot megvalósította, magára vállalta a történelmi felelősséget ezért a hatalmas tettért. A földreform a befektetők kezébe jutott el. Olyan végleges formát kell tehát nyernie, hogy semmiféle hatalmas kitérőt meg nem engedjen. A törvényjavaslat ezt valósítja meg. A földreform végleges lesz. Minden ut elzárul a kisajátított nagybirtokosok előtt. Minden a kisajátítások ügyét érintő tárgyalásról elzárulhat. Ugyanakkor megtámadhatatlanná válik a

földművesek joga ahhoz a földhöz, amelyeket a reform során kaptak.”

25 MILLIÁRD LEJ ÉPÍTÉSEKRE

A Nemzeti Banknak az a bizottsága, amely a hitelügyeket bírálja el, kedvezően döntött a főváros lakásépítő társasága által olcsó lakások céljaira kért 25 milliárd lej ügyében. A lakások köztisztviselők számára épülnek. A pénzt a pénzügyi központ, a CFA utalja ki.

TALALGATÁSOK PÉNZÜGYEINK ALAKULÁSÁRÓL

Jellemző arra a bizalomra, amely a kormány gazdasági tény-

kedéseit követi, hogy a lej stabilizálására vonatkozóan a fővárosban egyre több irányú találgatás kerül forgalomba. Azt természetesen, hogy mikor és milyen arányban fogja stabilizálni pénzünket a kormány, senki sem tudja.

Az egyik közgazdasági lap azonban tudni véli, hogy a stabilizáció után 5, 25 és 50 banis, valamint 1 és 2 lejes fém pénz kerül forgalomba. A lap tudni véli azt is, hogy bankjegyek 5, 10, 50, 100 és ezen felüli címletekben kerülnek forgalomba.

A lap értesülését más oldalról még nem erősítették meg.

A VETÉS HELYZETE

A földművelésügyi minisztérium közleményt adott ki a vetés helyzetéről. A jelentésből kiténik,

Dimitroff miniszterelnök nyilatkozata Bulgária nemzetközi kapcsolatairól

SZÓFIA. — Az angol „Daily Mail”-nek adott nyilatkozatában Dimitroff bolgár miniszterelnök Truman-elnök kérdését is érintette. Véleménye szerint ez támogatást nyújt a volt fasiszta rendszer maradványainak és nem segíti a béke ügyét. Az angol-bolgár viszonyról szólva emlékeztetett rá, hogy az angol kormány hosszú ideig nem ismerte el a bolgár kormányt és csak nemrég küldött megbízottat Bulgáriába, majd ezt mondta:

— Ha Nagybritannia bizalom-

mal lesz az új demokratikus Bulgária iránt és függetlenségét tiszteletben tartva hagyja, hogy a bolgár nép szabadon és önállóan rendezze országát, nincs akadály a két ország közötti viszony rendezésének.

Az újságíróknak arra a kérdésre, hogy a bolgár kormány felveti-e az égeitengeri kijárat kérdését, Dimitroff kijelentette:

— Bulgária nem mondott le igazságos követeléseiről és jogairól s az ENSZ keretein belül kéri

majd a kérdés megoldását. Arra a kérdésre, hogy kielégítő-e szabad kikötő Szalonikiben, azt válaszolta: mindaddig, amíg a mai görög rendszer fennáll, amely területeket akar Bulgáriától, felesleges beszélni is szaloniki szabad kikötőről.

Nyilatkozata további részében Dimitroff miniszterelnök meleg szeretettel nyilatkozott Jugoszláviáról, Bulgáriának Görögországgal való kapcsolatait azonban, az athéni kormány hibájából ellenségesnek mondta.

RÁKOSI MÁTYÁS utolsó telefonbeszélgetése Nagy Ferencel

A magyar nép megtagadta Nagy Ferencet

A volt miniszterelnök tagja volt a „Magyar Közösség” titkos szervezetnek

BUDAPEST. — Nagy Ferenc volt magyar miniszterelnök lemondásával és svájci utazásával kapcsolatban Rákosi Mátyás nyilvános gyűlésen rendkívül érdekes részleteket hozott nyilvánosságra egy a volt miniszterelnök összeszküvésben való részvételét bizonyító adatokra, mint a közte és a Svájcban tartózkodó Nagy Ferenc közt lefolyt igen érdekes telefonbeszélgetésre vonatkozólag.

A magyar kormánynak arra a kérésére, hogy a szovjet katonai hatóságok által letartóztatott Kovács Bélát adják ki Magyarországnak, a szovjet hatóságok hivatalos jegyzékben válaszoltak, amelyhez mellékeltek a Kovács Béla által aláírt vallomások jegyzékét. A szovjet jegyzék megkezdésekor Nagy Ferenc már Svájcban volt és így azt Rákosi Mátyás vette kézhez.

A mellékelte tanvallomásokból világosan kiderült, hogy Nagy Ferenc a magyar köztársaságellenes összeszküvés egyik aktív résztvevője volt, tudott az összeszküvésről és annak vezetőit támogatta. Kovács Béla részletesen bevallotta, hogy az összeszküvés főbírája, Raffaynak tevékenységéről Nagy Ferenc tudott, arról pontosan tájékozott. Továbbá vallomást tesz arról is, hogy Nagy Ferenc tudomásával helyezték be az összeszküvés vezetői politikai

állásokba és a Kisgazdapárt vezetőhelyeire.

Ugyancsak Nagy Ferenc jelenlétében tárgyaltak egy emigráns magyar ellenkormány megalakításának tervéről is.

Az összeszküvés katonai vonalának vezetője, Jacekó Pál, vallomásaiban beismerte, hogy Saláta Kálmánnal együtt számtal be az összeszküvés szervezkedésének méreteiről és pedig: Nagy Ferenc, Kovács Béla, Balogh István és Oltványi Imre jelenlétében. Ezalkalommal Saláta szemébe mondta Nagy Ferencnek, hogy a „Magyar Közösség” csinált belőle miniszterelnököt. Egyébként is Saláta, az összeszküvés vezetője, Nagy Ferenc egyik legbizalmasabb munkatársa volt.

Kiderült az is, hogy Nagy Ferenc azért küldte ki fiát Washingtonba, hogy ott Eckhardt Tiborral lépjen összeköttetésbe.

Rákosi Mátyás beszédében elmondta, hogy a megdöbbentő adatok áttanulmányozása után azonnal összehívta a minisztertanácsot és ott a kormány tagjai elé tárta a bizonyítékokat. Több miniszter jól ismerte Kovács Béla aláírását és azok megállapították, hogy annak eredetiségéhez semmi kétség nem férhet. A minisztertanács egyhangúlag elhatározta, hogy azonnal visszahívják Nagy Ferencet Svájcból.

A hivatalos visszahíváson kívül Rákosi Mátyás közvetlenül Nagy Ferencel telefonbeszélgetést is folytatott. Elmondotta neki, hogy az ügy rendkívül súlyos és ezért neki a törvény előtt felelnie kell.

— Pakolt gyorsan — mondotta Rákosi a telefonban — és még a telefonban mond be, hogy mikor érsz a határhoz, hogy már ott várhassunk, nehogy valami bajod történjen. Utána itt Pesten a törvény elé állsz.

Rákosi Mátyás javaslata azonban ugylátszik nem tetszett Nagy Ferencnek és biztonságosabbnak látta Svájcban maradni, mint a magyar bíróság előtt felelni népárulásáért. Inkább lemondott és választotta a gyáva menekülés útját, mint a férfias helytállást.

Nagy Ferenc lemondásával nagy mértékben megítélte a magyar közélet és még a külföldi közvéleményt is megint az a gyorsaság, amellyel az új magyar kormány megalakult és ezzel a magyar belpolitikai válság huszonnégy óra alatt megoldódott.

Általában egész Magyarországon sorozatos tömeggyűlések tartottak és megköszönték Nagy Ferenc árulását. Így többek között Győrött is a megartott nép olyan határozatot hozott, ami kimondja, hogy a magyar nép megtagadja Nagy Ferencet és kitaszítja őt a nemzet közösségből.

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 258.

Szerkesztőbizottság:

BENEDEK MARCELL, KACSÓ SANDOR, KÓS KABOLY
Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR

A föld és a lélek vetéséről

Ir a „Falvak Népe“ legújabb száma. A vezércikkben ezeket olvassuk: „Soha nagyobb aggodalommal nép még nem várta az új termést, mint az ideit... Baj volna azonban, ha az új termésre várva, csak a kenyérré gondolnánk ezekben a nehéz napokban... A földre jóreménységgel magot szórunk, de a háboru és a fájdalom szántotta lelkek bevetéséről is gondoskodunk... Ezt a vetést is éppúgy fenyegetik a gonoszok, az uszítók, a békeséget nem akarók, mint amint a szárazság, a sok kártékony féreg... Egyforma figyelemmel kell mind a kétféle vetésünket figyeljük: egyik a jövő kenyereinket biztosítja, a másik demokratikus társadalmi rendünknek teremt meg tűzálló alapját“.

A lap többi cikke is a legidősebb politikai, gazdasági és népművelési kérdésekről tájékoztatják a falvak dolgozóit. Rendre feleletet kapnak, hogy mi történik a nagyvilágban, az országban, a szövetkezeti életben, hasznos tanácsok segítik a termelőket munkájukban, ismertetéseket világitják meg a törvényrendeleteket s ugyanakkor a „Népünk és irodalmunk“ című rovat szórakoztató és nevelőértékű verseket és olvasmányokat ad népünk kezébe.

KIK KÉPVISELIK ROMÁNIÁT A PRÁGAI NEMZETKOZI UJSÁGÍRÓ ÉRTEKEZLETEN? Prágából jelenti az Agerpress: Gheorghie Macoveanu, Nicolae Moraru és Stefan Ghica romániai újságírók hétfőn érkeznek meg Prágába, ahol a román sajtó képviselőiben részt vesznek a nemzetközi sajtóértekezleten. A romániai bizottságnak Silviu Brucan és Mircea Florentiu is tagjai, akik mint megfigyelők vesznek részt az újságírók nemzetközi tanácskozásán. Itt említhetjük meg, hogy Magyarországot egyhangú határozattal felvették az Újságírók Nemzetközi Egyesülete tagjai sorába.

KOLOZSVÁR VÁROS TISZTI FŐORVOSI HIVATALÁNAK közlése szerint a diftéria elleni védő- és újraoltásokat harmadszori ízben június 9., 10. és 11. napjain délelőtt 8-12 óra között adják meg az oltási központok helyiségeiben.

FÖLDRENGÉST ÉSZLELTEK BUKARESTBEN. A fővárosi földrengésjelző intézet közlése szerint június 4-én 2 óra 31 perckor Bukarest környékén földrengést észleltek, amelynek központja körülbelül 6-700 kilométer távolságra volt Bukaresttől. A földrengés maga Bukarestben nem volt érezhető, annál erősebben azonban a főváros környéki környékén.

MEGJELENT AZ ÁTSZERVEZETT „DOLGOZÓ NŐ“ ELSŐ SZÁMA. A lap külső formájában is előnyösen változott. Fedőlapja modern, lendületes és fővárosi színvonalú. Tartalma gazdag, érdekes. A lap irányát Berde Mária, az új főszerkesztő jelöli ki vezető cikkében. A kitűnő íróknak, újságíróknak stílusú novelláival is szerepel. Szentimrei Jenő a budapesti kulturális színházi eseményeiről és a magyar főváros nagy színésznőiről

hoz friss híreket. F. Kádár Mária a dolgozó nő szempontjából ismerteti az új kollektív szerződést. Kőműves Géza érdekes cikkben számol be a Csendes-óceán szigetvilágának forrongó életéről. Jakab Edit riportja. S. Varga Zsuzsa karcolata, Marton Lili, Látó Anna színes, humoros írásai, Fodor Jolán kritikai hozzászólásán kívül Rózsa Aliz, Isac Emil és Déry Rózi versei, hírek a nagyvilágról és a lap állandó rovatai egészítik ki a „Dolgozó Nő“ júniusi számát. A „Dolgozó Nő“ felhívja előfizetői figyelmét arra, hogy a lap szerkesztősége és kiadóhivatala új helyiségekbe költözött át. Címe: Cluj-Kolozsvár, Mária királyné (volt Deák Ferenc)-utca 9. II. emelet. Előfizetéseket és leveleket erre a címre kér a szerkesztőség és kiadóhivatal.

FEKETE LISTA. A kolozsvári törvényszék mint uszorabíróság Lapusan Petru és Boceanu Iosif kolozsvári iakosokat árdrágításért és gazdasági szabotázsért egyenként 500.000 lej pénzbüntetésre és a bűnjelkint lefoglalt áruk elkobzására, Moldovan Ioant és Cadis Gheorghie egyenként egy-egy hónapi fegyházbüntetésre, Kádár István Gyalu községi lakost 2 millió lej pénzbüntetésre, Cadis Ioan Gyalu községi lakost 2 hónapi fegyházbüntetésre, Trai Stefan Gyalu községi lakost és Coman Lukreciát egyenként 100.000 lej pénzbüntetésre, Gáspár István 200.000 lej pénzbüntetésre, özvegy Decsi Katalin Gyalu községi lakost és özvegy Iacob Mária egyenként 100.000 lej, Király Márton Gyalu községi lakost 500.000 lej, Pop Iacob kolozsvári, Monostori-ut 3 alatti lakost 200.000 lej, Illés Géza, Tamás József és Konec Mária kolozsvári lakosokat pedig egyenként 200.000 lej pénzbüntetésre ítélte.

„SZENTGYÖRGYI ISTVÁN“ ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Pénteken este fél 8 órakor Marsi Gizi és Perényi Jánossal: *A bolond Asvayné*. Szombaton délután fél 5 órakor dr. Bretan Judittal és Perényi Jánossal: *A bolond Asvayné*. Olcsó helyárakkal. Este fél 8 órakor Andrási Márton, Szabó Duci és Perényi János fellépésével: *Az utolsó Verebely lány*. Vasárnap délelőtt 11 órakor a Dolgozók Színháza előadásában: *A gyár ostroma*. Délután fél 5 órakor Andrási Márton, Szabó Duci és Perényi János fellépésével: *Az utolsó Verebely lány*. Este fél 8 órakor: *Az utolsó Verebely lány*.

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: *Észak törvénye*. CORSO: *A szerelem győz*. Magyar zenés vígjáték. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap matiné. RIO FUNK a gáton. Román-magyar felirattal. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. ROYAL: *Az élő halott*. Szenzációs francia bűnügyi dráma. Főszereplők: Renée Saint-Cyr, Pierre Renoir. Kezdet: 3, 5, 7 és 9 órakor. ROYAL-TÉREM: *Arat a vihar*. Rendezte Cecil B. de Mille. Végig színes film. Főszereplők: Paulette Goddard és Rav Milland. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor. SELECT: *Suez*. URANIA: *Elkészt levél*.

A KOLOZSVÁRI EVANGÉLIKUS NŐSZÖVETSEG június 15-én, vasárnap délelőtt negyed 11 órakor tartja meg rendszeres évi közgyűlését az evangélikus templomban.

AZ INGATLANKÖZVECSKÉK LATTAMOZÁSÁT a kolozsvári központi rendőrség 28-29. számú szobájában az 1. és 2. számú úrlapokon a következő sorrendben eszközölik: június hatodikán, pénteken a Józsa Béla, Kovács, Fazakas Mihály és I. Ferdinánd király utcák háztulajdonosai, június 7-én, szombaton pedig a Boldog, Vas, Fenei, Virág, Sip és Pillangó-utcák háztulajdonosai részére.

(*) KOSZONETNYILVANÍTÁS. Ezúton hálás köszönetet mondok az iparos tevékenység és rokonszámabélieknek, mint jóbarátoknak és ismerősöknek, akik elhunyt férjem halála alkalmából részvételükkel fájdalmamat enyhíteni igyekeztek. Özvegy Sztruhala Ferenéné.

MEGSZÜNT A „SZABAD PIAC“ MAROSVÁSÁRHELYEN. Tudósítónk telefonjelentése szerint a városban a megyei és városi hatóságok bevonásával fontos érdeklődést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a „szabad piacot“ megszüntetik. Csütörtökötől kezdve a piacra csak azok árulhatnak, akiknek vagy östermelei igazolványuk, vagy hivatalos kereskedői igazolványuk van. A határozattal a különböző spekulánsok és igazolvánnyal nem rendelkező kofák árdrágításait akarják megszüntetni. Elhatározták azt is, hogy a tej- és tejtermékek piacán mindennap egészségügyi razzitát fognak tartani.

SPORTÉLET

Bertha Mihály iparostanuló és Biró József kifutó a „Világosság Sport“ találati versenyének heti győzteseivel ingyenegyet nyertek az U-Vasas mérkőzésre

KOLOZSVÁR. — A román pünkösti ünnepek alatt megtartott bajnoki mérkőzésekre is tömegesen érkeztek be találati szelvények. A hétfőn megtartott mérkőzések után elbírált szelvények alapján közöljük, hogy a „Világosság Sport“ hétfői számában közölt eredményeken kívül a következők értek el találatot: A Ciocanul—Dermagan mérkőzés 0:0 eredményét telibe találta Bertha Mihály kolozsvári, Endre király-ut 55 alatti tanonc két szelvényen, Csendes István szatmári fodrászmester pedig négy szelvényen. Találatot ért el egy-egy szelvényen Kiss Antal kereskedelmi alkalmazott és Biró József kolozsvári kifutó.

A Szabadság—UDR mérkőzés 4:0 (0:0) eredményét telibe találta Kiss Antal. Félalálatot ért el Domahidy László marosvásárhelyi ipariskolai tanuló, Izsák Lajos órástanuló két szelvényen, Harasztosi Tibor kolozsvári gimnázista és Csendes István két szelvényen.

A Carmen—Universitatea mérkőzés 3:1 (1:1) eredményére félalálatot küldött be öt szelvényen Csendes István.

A Juventus—Vasas 2:1 (0:1) eredményű mérkőzésre félalálatot küldött be Csendes István három szelvényen.

rom szelvényen és Tóth Béla szénvállaljai cipész 19 szelvényen. Az ITA—Craiova 5:0 (4:0) eredményű mérkőzésre Csendes István három szelvényen félalálatot küldött be.

A CFR (Temesvár)—CFR (Bukarest) 2:1 (1:1) eredményű mérkőzésre félalálatot küldött be Kiss Antal, Domahidy László, Izsák Lajos és Csendes István, utóbbi 3 szelvényen. Félalálatot küldtek be Bertha Mihály, Izsák Lajos és Csendes István.

A Dermata—Phoenix 0:0 eredményű mérkőzésre félalálatot küldtek be Bertha Mihály, Kiss Antal és Csendes István, utóbbi négy szelvényen.

A Mica—Victoria mérkőzés 2:1 (1:0) eredményét telibe találta két szelvényen Csendes István és Tóth Béla. Félalálatot ért el három szelvényen Csendes István, Tóth Béla pedig hat szelvényen.

A Prahova—Jiul 5:1 eredményű mérkőzésre nem érkezett be sem telj, sem félalálat.

A kolozsvári nyertesek közül — sorshuzás alapján — a június 8-iki Vasas—Universitatea mérkőzésre egy-egy ingyenjegyet utaltunk ki Bertha Mihály tanoncnak és Biró József kifutónak. A jegyek szerkesztőségünkben június 7-én, szombaton délután 4-8 óra között vehetők át.

SPORTHIRADÓ

A VASAS labdarúgócsapata csak szerdán este érkezett vissza Kolozsvárra. A kolozsvári munkáscsapat hétfőn és kedden a Bukarest mellett Rosiori de Vede nevű városban játszott. Első nap 5:1, míg másodnap 5:0 arányban győzött. Sportkörökben érthetetlennek tartják és súlyosan helytelenítik, hogy a Vasas vezetősége a június 8-iki rangadó Universitatea—Vasas mérkőzés előtt és a Juventus ellen Bukarestben lejátszott nehéz mérkőzés után még két fúrasztó mérkőzést játszatott az együttesrel, amely teljesen kimerülve érkezett haza.

Nagyváradon vasárnap háztömbkörül kerékpárverseny lesz, amelyen résztvesznek a legjobb bukaresti és kolozsvári versenyzők. Kolozsvárról a Vasas és a Dermata kerékpározói indulnak.

A Bukarestben játszó magyar teniszjátékosok: Tornyai, Frigyesi, Szegedi és Peterdnyé a román nemzeti teniszbajnokságok befejezése után erdélyi portyára indulnak és Braszóban, Marosvásárhelyen, Kolozsvárt, Nagyváradon és Aradon fognak játszani.

Az NB. II. első csoportjában az Unirea Tricolor vezet 36 ponttal, 2. AMTE 33 ponttal, 3. Politehnika 33 ponttal. Az NB. II. második csoportjában 23 játék után az FC Ploesti vezet 33 ponttal, második a sepsiszentgyörgyi Textilá 22 játék után 30 ponttal, 3. Buhusi Textila 22 játék után 29 ponttal.

A városi strandfürdőben vasárnap délelőtt 10 órakor a kolozsvári uszongka tehetségkutató uszónversenyt rendez, amelyre tömeget nevezés érkezett be. A Haggibbor 25 fiatal versenyzőjét nevezte be a versenyre.

A Puterea-Haggibbor—Cimentul C-liga mérkőzést a labdarúgó körület június 7-ről 14-re halasztotta el, mert szombaton délután 4 órakor a városi sporttelepen az összes leányközépiskolák részvételevel nagy tornaünnepély lesz.

A DAVIS CUP küzdelmei során Csehszlovákia teniszcsapata Prágában 5:2 arányban győzte le Uj-Zélandot, míg Anglia Északafrika csapatát 4:1 arányban győzte le Londonban. Brüsszelben jugoszláv teniszcsapat 2:1 arányban győzte Belgium csapata ellen.

Perzsaszőnyegét minden nagyságban vesz az **ARTA** **Unió-utca 9 szám.**

APRÓHIRDETÉSEK
Apróhirdetés szavankint 3000 lej, állástkeresőknek 2000 lej. Cim a kiadóban és jelíges leveleknél 5000 lej pótdíj fizendő. Szöveghirdetés 4000 lej szavankint. Közgazdasági közlemények szavankint 5000 lej. Keretes hirdetések 4000, 5000 lej négyzetcentiméterenként. Nyiltér szavankint 10.000 lej.

Gyermekkoocsért jókarban lévőért, legmagasabb árat fizet az **ARTA** **Unió-utca 9 szám.**

ADAS-VETEL
RÁDIO Siemens, acélesőves eladó, esetleg kisebbel cserélhető. Forduló-utca 2. 4117
ELADÓ jókarban lévő, hathengeres luxuskoocs. Érdeklődni a CAG garázsban. (Weisz Márton), Egyetem-utca 3. 4451
RÁDIO modern, új típusú sürgősen és olcsón eladó. Forduló-utca 2. 4117
MODERN új konyhabutor eladó. Tég-lás-utca 46. 4490
ZONGORA eladó, vagy élelemmel cserélhető. Karolina-tér 8, ajtó 2 jobbra. 4495
EGY kétkerekű taliga eladó. Fadrusz János (Éminescu)-utca 1. 4501
KENDERT, fonatlant, veszőnk. Cim a kiadóban. Gr. 4552
RÁDIO modern sürgősen és olcsón eladó. Megtekinthető 1-3 és 5-8 óra között Florea-ut 108, II. emelet 20. 4511

ELADÓ üzempépes, Hudson 250-es motorkerékpár. Fürdő-utca 9, Harasztosinál. 4497
EGY irodaszekrény és egy 4 méteres kókusz szőnyeg eladó. Ion Ratiu (volt Kötő)-utca 10-12, I. emelet, ajtó 7. 4534
KERÉKPÁR jó állapotban eladó. Szentgyörgy-utca 7. Restaurant. 4546
KERÉKPÁR Puch, női, kitűnő állapotban eladó. Szappan-utca 32. 1116
VARRÓGÉP női, Singer és női bicikli eladó. Kossuth-Lajos-utca 29. 4549
SZÉLES szalon jó állapotban eladó. Cim a kiadóban. 4550
ELADÓ Hoffer 8 HP motorral, ugyancsak Hoffer 8 HP motorral, üzempépes állapotban, szalonban. Berkovits malom, Tresnea, Szilágy megye. 4552
OLCSÓN eladó Hoffer rendszerű, 700-as csapó 6 HP Kállai motorral, jókarban komplet szijazattal. Berkovits malom Tresnea, Szilágy megye. 4552
ELADÓ egy jó állapotban lévő szalon, egy matrác sodrennyal együtt, egy finom, jó állapotban lévő menyasszonyi fátyol. Kalandos-utca 49, ajtó 1. 4478
ELADÓ jókarban lévő férfi kerékpár. Florea-ut 58. 4551
ELADÓ 2 négyzetméteres perzsaszőnyeg. Cim a kiadóban. 4551
VESZÉK használt ruhát, fehérneműt, cipőt. Szabadság-tér 12, Rác. 4551
RÁDIO eladó, 3+2 varázszemes. Szász Domokos-utca 1. 4532

ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ
Szombattól az évad leghangulatosabb vidám operettje **Andrási Mártonnal, Szabó Ducival, Perényi Jánossal:** **AZ UTOLSÓ VEREBÉLY LÁNY**
Tréfa, muzika, tánc, vidámság!

ALLAST KERES
ANGORA és mindenféle fonást vállalok. Farkas-utca 8, földszint 12. 4553
INGATLAN-LAKAS
PARCELLA eladó a szamosfalvi országút mentén. Cim a kiadóban. 4551
FELMISZFRÜZLET berendezésű együtt sürgősen átadó. Jager, Mikó-utca 83 szám. 4551
ELADÓ 2 szoba összkomfortos családias. Csaba-utca 116
LAKÁSOMBA lakótársat elfogadok. Élelmiszer ellenében Petru Rares-utca 38. Esetleg kosztet adok. 4551
SZOBNA, konyha lakóomat sürgősen átadom. Kossuth-Lajos-utca 32. Berkovits malom. 4551
EGY 2000 lej eladó a Felső-utca 11. 4551
ÜZLET átadó a Mária királyné-utca 12 szám alatt. „Tivoli“ bodega. 4551
KÜLÖNFÉLEK
IMPRIME ruhát cserélhető. 4551
Földszint 37-es fehér szőnyeg. Cim a kiadóban. 4551
ELVESZETT irattárca tegnap este 9 óra körül a Badescu (Kossuth) utcában fontos okmányokkal. Berkeovits malom, Sürgősen átadom. Szabó Vilmosnak, Unió-utca 1. 4551
Földszint 37-es fehér szőnyeg. Cim a kiadóban. 4551

Ujabb szabászaú tanfolyam nyílik június 15-étől **B. TENNER OLGA** okleveles szabásznőnél. Jelentkezés: Budai Nagy Antal-utca 45 szám.

Az Országos Szaktanács és a Köztisztviselők Szakszervezete nem tűri az álláshalmozást!

Tisztogatási eljárással elbocsátott tisztviselők nem alkalmazhatók más munkakörben sem

BUKAREST. — (Agerpress.) A fővárosi köztisztviselők szak szervezete szerdán délután összválasztmányi gyűlést tartott, melyen a végrehajtóbizottság jelentést tett arról, hogyan állították össze azokat a bizottságokat, amelyek az állami gépezet működésének tömörítését és leegyszerűsítését hivatalok végrehajtani.

A végrehajtóbizottság részletesen kifejtette, hogy a legtöbb minisztériumban és intézménynél a bizottság már megkezdte munkáját, amelynek során a köztisztviselők szakszervezetének képviselői szigorúan alkalmazzák a szakszervezet és az Országos Szaktanács már korábban lefektetett álláspontját. Ilyen bizottság alakul a képviselőházban is, az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumban, a hadügyminisztériumban, a tájékoztatásügyi és igazságügyi minisztériumban, a bányá- és petróleumügyi minisztériumban és a miniszterelnökségen is.

A Köztisztviselők Országos Szövetsége arra kérte a szakszervezet képviselőit, hogy semmiféle módon ne engedélyezze az álláshalmozást és az elbocsátásra kiszámoltaknak más munkakörben való elhelyezkedését, amint azt már egyesek megkísérelték. Élesen tiltakoztak az ellen is, hogy egyes tisztviselőket, akiket a belügyminisztériumból a tisztogatási eljárás során eltávolítottak, a pénzügyminisztérium alkalmazta anélkül, hogy az illetékes szakszervezet véleményét ezekben a tisztviselőknél alkalmazására vonatkozólag kikérte volna.

Huszonnégyórás bravuros nyomozással kézrekerítették a veszedelmes éjszakai betörőt

Cioroganu és Jakabffy komiszárok pompás fogása

KOLOZSVÁR. — Megrögzött, gyöttrőlmezt éjszakai betörőt tett palmatlan 24 órai bravuros nyomozással a kolozsvári rendőrség bünyűi osztálya. Junius 4-én hatana loan postai alkalmazott, vagy Szatmári Katalin és Rusu Gábor feljelentést tettek egy ismeretlen egyén ellen, aki négy óra virradó éjjel betört lakásába és onnan az összes ruháikat értékeiket összesomagolva, elvitte.

A bejelentett adatok alapján a rendőrség bünyűi csoportja részéről dr. Cioroganu főkomiszár és dr. Jakabffy komiszár azonnal kiálltak a helyszínre és rövid időn belül a gyanu egy Gáll György nevű személyre tereledett, aki ezen az éjszakán a betörés helye körül ólalkodott. A

bünyűi nyilvántartóból megállapították, hogy a gyanúsított Gáll György már többször hasonló bűncselekményért büntetve volt és jellegzetesen munkáját mindig éjszaka végezte.

Dr. Cioroganu és dr. Jakabffy komiszárok azonnal végigjárták mindazokat a helyeket, ahol főnőzők szoktak megfordulni. Fáradságukat siker koronázta, mert az egyik vasutkörnyéki vendéglőben a kapott szeméyleírások alapján felismerték Gáll Györgyöt, akij azonnal letartóztatták. A veszedelmes betörő megkísérelte a menekülést és ellen akart szegülni a rendőrtisztvezetőknek, akik azonban megbilincseltek és a központra rendőrségre vitték.

A nyomozás további folyamán megállapították, hogy Gáll

György jelenleg Tasnádon keréskedik és úgy látszik, onnan rándult be Kolozsvárra.

A rendkívül gyors és bravuros nyomozás a veszedelmes betörőt oly rövid időn belül kézrekerítette, hogy a betörésből származó mintegy hatvanmillió lejnyi értékű zsákmányát sem tudta még értékesíteni és így a károsultak mindenképp visszakapták.

Igen sok jel arra mutat, hogy Gáll Györgyben az utóbbi idők egyik legveszedelmesebb éjszakai betörőjét kerítette kézre a rendőrség és most az után folytatják a kutatást, hogy pontosan összeállítsák teljes bűnlajstromát, mert minden bizonnyal még sok más ügy is terheli a lelkiismeretét. A vizsgálat után Gáll Györgyöt átadják az ügyészségnek.

Kézrekerült Nimberger Ernő, a titkos áruraktárak főnöke

Önként jelentkezett a gazdasági rendőrségen és azonnal őrizetbe vették

KOLOZSVÁR. — Beszámoltunk arról, hogy a gazdasági rendőrség a Gróf és Moldován textilcégnél talált többmilliárdos értékű rejtett áruraktár ügyében széleskörű nyomozást indított a titkos áruraktárak igazi tulajdonosának, Nimberger Ernőnek a kézrekerítésére, aki a hatóságok elől ismeretlen helyen bujkált.

Ugylátszik azonban, hogy Nimberger Ernő nem tudott menekülni a gazdasági rendőrség egyre szorosabb gyűrűjéből és így csütörtökön reggel önként jelentkezett Cotiu Ionel főkomiszárnál, a gazdasági rendőrség vezetőjénél, aki azonnal őrizetbe vette és megkezdte kihallgatását.

Értesüléseink szerint az igen nagyméretű árurajtegetési ügy tovább bonyolódik és Nimberger Ernő kihallgatásától érdekes fordulatokat várnak.

Hol a csomag? Itt a csomag!

Kinek van igazsága? A panaszosnak vagy a gyanúsítottnak?

KOLOZSVÁR. — Rendőrségünknek igen sokszor valóságos salamon-i érzékkel kell az egyes homályos ügyek hátterében lapuló igazságot kideríteni. Ilyen esetek közé tartozik Lucaiu Lucretia falusi leány ügye is, aki június 4-én Kolozsvárra érkezett és — állítása szerint — betért Buganu Luca Horea-ut 99 szám alatti lévő korcsmájába, majd a nála lévő csomagokat a korcsmáros őrizetére bízva, eltávozott a városba

egy-egy bajos dolgának intézésére. Miután néhány óra múlva visszatért a korcsmába, ahol a csomagjait hagyta, azt hiába követelte, mert a tulajdonos nem akart tudni semmit a nála megőrzésre visszahagyott csomagokról. Lucaiu Lucretia a rendőrségen panaszt tett a korcsmáros ellen és most azt nyomozza a rendőrség, hogy a leány valóban hagyott-e csomagokat az általa megjelölt korcsmában, avagy sem.

Moszkvában ül össze a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség végrehajtóbizottsága

MOSZKVA. — A Demokratikus Ifjúsági Világszövetség végrehajtóbizottsága januárban úgy határozott, hogy legközelebbi ülését Moszkvában tartja. A szovjet ifjúság fasisztaellenes bizottságától kapott értesülés szerint az ülésnek június 16-án kezdődik.

A végrehajtóbizottság foglalkozik a garmati ifjúsági helyzetével és törekvéseivel, annak a jelentésnek az alapján, amelyet az Indiába, Burmába, Indonéziába és a Maláji-szigetekre küldött bizottság terjesztett elő. Megvitatja és jóváhagyja a július-augusztus hónapokban Prágában tartandó nemzetközi ifjúsági naggyűlés munkatervét, a legközelebbi tanácsülés napirendjét és megtárgyalja a szövetség gyakorlati tevékenységével összefüggő kérdéseket.

Árványveszély fenyegető réme lebegek

Kétvizköz felett

Telepítsék át a döglletes büzt árasztó szemételepet — Felelőtlen játék a dolgozók egészségével

„Az emberiség legveszedelmesebb ellensége láthatatlan. A háborúk nem pusztítanak el annyi emberéletet, mint a járványok és fertőzőbetegségek — az emberiség eme láthatatlan ellenségének félelmetes hadserege, amelynek közkatonái a bacillusok.” (Kruif.)

Elgondolkozunk. Építőmunkás, akinek ninesen munkája. Közben szemünk elé rajzanak az állomás-környéki szétbombázott házak, amik még ma is romokban hevernek. Valahol valami hiba van, de ezen segíteni fogunk. A demokrácia nem fog munkanélküli építőmunkásokat tűrni akkor, amikor romokban hever a város tekintélyes része. Az építkezéseknek meg kell indulnia s ha a házak tulajdonosai nem akarnak áldozatot hozni, meg kell találni a módját annak, hogy kényszerítsék az építkezésre.

ROMOKBAN HEVERŐ HÁZAK, MUNKANÉLKÜLI KÖMÜVESEK

KOLOZSVÁR. — Talán a város legveszedelmesebb fekvésű helyének nevezzük. Mellettünk a nagy kiterjedésű ligete, az egyik oldalán a sportpálya, a másik oldalán a Sétaterrel. Mikor megérintjük, a virágzó hársak illata keserűtársként szegődik mellénk, hogy aztán annál nagyobb és kirívóbb legyen az ellentét. Véget ér az ut és mintha ezzel a civilizáció is megszakadna. A szék illata ijedten lemarad mellünk és szemünk elé tárul a Kétvizköz szomorú képe.

A másik háznál öregasszony sirja el panaszait, mert az mindenkinek van bőven. Szomszédai dolgotalan emberek, akik naphosszat heverésznek és minden munkájuk abból áll, hogy kimennek a Szamos-partra hordott szemétdombokra, ahol rongyot, vasdarabokat, üveghulladékokat gyűjtenek össze és azt értékesítik. Egyszóval: a szemétből élnek. Ugyátszik, jól is élnek, mert gyakran heruggott állapotban térnek és ilyenkor nagy civódásokat kezdenek egymással.

DÖGLLETES BÜZ A SZEMÉTDOMB LEHELETE

SERÉNY MUNKA AZ OMLABOZÓ HÁZAKBAN

Járjuk az utcákat és mindenhol valami döglletes büz kísér végig minket. Keressük az okot és nem találjuk. A büz nem a házból árad, hanem a Szamos partjára hordott szemétdombok felől. Valóban, a hid két oldalán hatalmas szeméthalomok, állati hullák és ideürített illemhelyek hulladéka terjesztik a penetráns illatot, ami, mint valami mérges gázfelhő, állandóan ott lebeg a Kétvizköz sűrűn lakott negyede felett. Egy állati hullán legyek döngicsélnék. Rátépednek a dögre, hogy aztan néhány méter odább röppenve, beszálljanak a közeli ház konyhájába, rá az asztalra tett ételre, a síró gyermekkel szempillájára s tovább hordják a döglletes szerszárt halálos kórokat okozó csirákat.

Járjuk az utcákat, a Sültölő, a Füzfa-utcát és be-bekukunk a kerítések hasadékaiba. Melyütt serény munkát látunk. Megállunk az egyik ház kapuján és az udvaron napozó asszony beszélgetésbe kezdünk. Megkérjük, hogy az Ády-gyárban dolgozzon és éppen szabadságát tölti ott. Panaszodik, hogy nehezen bírje kőműves és ninesen dolgozni, ninesen munka és keres. Elmondja, hogy ha nem volna a gyári kázinó, nem is tudná, mitévő legyen.

Emberek fognak körül minket akik magyarázzák: vizünk ninesen kutak vannak az udvarokon, amik élvezhető vizet adnak, a város azonban mégis követeli a vízdíjat azzal az indokkal, hogy a negyedik oldalán egy-egy nyilvános kut van és onnan hordják a vizet. Csak tornázva ninesenek az utcák és így a szennyvizet messze kell hordani ha nem akarják, hogy az ajtójuk az ablakuk előtt büzlődjön a szennyvízes tócsák. Adót fizetnek vízdíjat vasának be rájuk, köztisztasági illetéket szednek be és éppen a város hordatja ide a szeméte, ami ezt a fertelmes büzt árasztja. Igazság ez, hogy éppen úgy viseljük a terheket, mint azoknak az utcáknak a lakói, akikől elhordják a szeméte, hogy ne büzlődjön a házuk előtt és ne fertőzze a levegőt és akkor ezeket a betegségeket terjesztő szeméte hegyeket iderakják a házaik, az ablakaik elé?

PANASZ! PANASZ!

Megtudjuk, hogy volt már ilyen panaszok és a város megígérte az orvoslását annak és hogy a szemételepet áthelyezik más helyre ahol a közvetlen közelben ninesen lakótelepek. Csak annyi történt, hogy most tovább hordják néhány méterrel és időnkint valami keveset bekötörnek a Szamosba is, ahol fürdőző gyermekek lubkolnak a vízben.

Demokráciánk nem tűrheti ezeket a kirívó ellentéteket és ha már mai gazdasági helyzet nem is enged meg azt, hogy az egészség telen, omladozó házakat lebontva új hajlékokat emeljünk a dolgozó családjai számára, de azt feltétlenül meg kell tennünk, hogy a szemételepet, ami fertőző betegségek esirait helyi, olyan helyre telepítsük, ahol ninesen közelben emberek lakóhely. Tudjuk jól, hogy a város nem rendelkezik a szükséges munkaerővel, hogy megoldást kell találni, meg az emberiség láthatatlan ellenségeivel — hogy Kruif szavai szerint — a fertőző bacillusok mi riádjával nem szabad ilyen felelőtlen játékot tenni.

TÓTI KALMAN

M Ű V E L Ő D É S

Fiúk a gáton

(Filmbemutató a Rio-moziban)

Ennél kedvesebb filmet kevesebb vetítettek Kolozsváron s művészbet is aligha. A kis Nikita, aki elindul az Északi Sarkra, hogy ott megkeresse édesapját, csodálatosan lehetséges gyermekszínész. Ez a kilenc esztendő művész — Tumulorianak hívják s érdemes megjegyezni a nevét — a legjobb, amit valaha ebben a fajtában látni lehetett. Ninesen meg benne Shirley Temple gondított grüberlis bája s a gyermekszínészek megszokott betanítottágának a nyomát sem lehet felfedezni. Ez a kis Tumulorian igazi művész, aki a maga életét éli a vásznon, hancurozik s vállalja a nagy feladatot, hogy megkeresse az édesapját, aki kilenc esztendeje szakadt el a családtól. A film azt meséli el, hogyan találja meg és hogyan hódítja vissza a családnak és önmagának a tudományos munkába elmerült apát. De mindaddig, amíg ez megtörténik, izgalmas mesét, könnyeztetően bájos jeleneteket megemészakadó sorát élvezni végig a néző.

egyetlen zökkenő ninesen s főleg semmi kiagyalltság. Mindez maga az élet a maga természetességében és közvetlenségében. Külön élvezet ennyi nagyszerű színészt látni egyetlen filmben. Hirtelen nem is tudja a néző, hogy kinek adja a pálmát, a kötögető békes nagymamának, aki elmegy Leningrádba megkeresni az unokáját, vagy az apának? Hiszen a legkisebb epizódiszt is remekel.

Külön dicséret illeti Jan Fridet, a rendezőt s az ismeretlen szövegíró, akik annyi báj, meleg humort és emberi vidámságot tudtak a filmben megvalósítani.

A „Fiúk a gáton”-nak nyilván nagy sikere lesz nálunk is. Ez az a film, amit nem hirtveréssel és nagydobbal kell beharangozni. Ezt a filmet a „szajréklám” fogja vinni. Mert aki megnézte, az föltétlenül lelkes propagálójává csap fel.

A kis Tumulorian pedig ezzel a filmjével detronizálta a gyermekszínészek trónjáról Jackie Coogant és Shirley Temple-t.

NAGY ELEK

A bolond Ásvayné

(Felújítás az Állami Magyar Színházban)

A színház szeszonzárás előtt — is tele volt durva hibákkal, példának a pénzügyi viszonyok egyáltalán megengedik a nyári szünetet — jó előadásokkal akarja befejezni az időnyt. Nem tudjuk azonban, hogy Harsányi Zsolt „Bolond Ásvayné”-ja szerencsés választás volt-e, hiszen ismeretes: a szerző annakidején ezt a darabot a leggyöngyözőbb élő magyar színteremre, Bajor Gizi számára írta. Bajor Gizi nélkül ez a színmű drámatársaság ellenére is rovány vónal és Harsányi Gizi kiváló adottságival se tudta a darabot hatásosra emelni, első felvonásbeli alakítása pedig szomorú és vérszegény próbálkozás volt. A második és harmadik felvonás egy-egy jelenetben ugyan a lélekábrázolás helyettesítéssel pótolni tudott. A helydelési jelenet súlyos rendezési hiba. A rendezőnek mégis csak tudnia kell a színpadterület fontosságát és nem szabad összerontani az ember hangot egy beteg madár työndésével. A rendezés egyébként

is tele volt durva hibákkal, példának a pénzügyi viszonyok egyáltalán megengedik a nyári szünetet — jó előadásokkal akarja befejezni az időnyt. Nem tudjuk azonban, hogy Harsányi Zsolt „Bolond Ásvayné”-ja szerencsés választás volt-e, hiszen ismeretes: a szerző annakidején ezt a darabot a leggyöngyözőbb élő magyar színteremre, Bajor Gizi számára írta. Bajor Gizi nélkül ez a színmű drámatársaság ellenére is rovány vónal és Harsányi Gizi kiváló adottságival se tudta a darabot hatásosra emelni, első felvonásbeli alakítása pedig szomorú és vérszegény próbálkozás volt. A második és harmadik felvonás egy-egy jelenetben ugyan a lélekábrázolás helyettesítéssel pótolni tudott. A helydelési jelenet súlyos rendezési hiba. A rendezőnek mégis csak tudnia kell a színpadterület fontosságát és nem szabad összerontani az ember hangot egy beteg madár työndésével. A rendezés egyébként

Körményünk nagy érdeklődést várja dr. Bretan Judit bemutatásáról az Állami Magyar Színház színpadán.

LEGUJABB:

Demokráciánk eredményei:

Az elkobzott északkeleti ipartestületi vagyonekat az új törvény az illetékes ipartestületekre, illetve szakszervezetekre ruházza

A művészeti nyugdíjtörvényt a magyar művészekre is kiterjesztették

BUKAREST. — (Fővárosi tudósítók telefonjelentése.) A képviselőház csütörtök délelőtti ülésén megszavazta a művészek nyugdíjtörvénye bizonyos szakaszainak módosítását. E módosítások hatálylanították az antidemokratikus és faji megkülönböztetéseken alapuló kitételeket s éppen ezért a törvénynek magyar vonatkozása is van.

A negyedik szakasz kimondja, hogy az új törvényben biztosított jogok Északkeleti területre is érvényesek és azok a művészek, akik román állampolgárok, ugyanolyan jogokkal rendelkeznek, mint az ország bármely más területén lévő művészek, akik az illetékes szakszervezetek tagjai. A törvényjavaslat előadója dr. Nagy Tibor kolozsvári MNSZ-képviselő volt.

Délután a kormány tagjaihoz intézett kérdések során Popescu Alexandru ekésfronti képviselő igen éles hangon bírálta a közoktatási miniszteriumot azért, mert a tanítás nagy része még a mai napig sem kapta meg az áprilist és májusi fizetését. Kérte Voitec Stefan minisztert, hogy a legerélyesebb vizsgálatot indítsa meg azok ellen, akik szabotálják a népnevelők fizetésének kiutalását és követelte, hogy a legszigorúbban büntessék meg a néptanítókat éheztetőit.

Az ilyen tisztviselőknél nincs helyük egy demokratikus állam keretében — állapította meg Alexandru Popescu ekésfronti képviselő.

AZ ÉSZAKERDELYI IPARTESTÜLETI VAGYONOK ÜGYE

A délután megszavazott három törvény között szerepelt az északkeleti ipartestületek elkobzott vagyonát visszajuttató törvény is.

A törvényjavaslat negyedik szakaszához a MNSZ nevében Cziko Lőrinc képviselő módosított indítványt terjesztett be, amit a Ház el is fogadott. A módosítás értelmében a visszaadott vagyonok nem az ipartestületek bukaresti központjának a tulajdonába, hanem az ehhez tartozó és a vagyont létrehozó illetékes ipartestületek, illetve szakszervezetek tulajdonába mennek át.

Csütörtök délelőtt és délután a földművelésügyi, hadügyi és munkügyi bizottságok dolgoztak. Délelőtt ülést tartott a képviselőház egyeztető bizottsága a kormány és a mezőgazdasági ingatlanok forgalmáról szóló törvényjavaslatot tárgyalta meg. A nagyfontosságú törvényjavaslat pénteken délután kerül a Ház plenáris ülésére.

A KÖZELLÁTÁSI MINISZTERIUM ÁRPÁT UTALT KI A SZÉKELYFÖLDNEK

Csütörtökön a MNSZ székelyföldi képviselői felkeresték a közellátásügyi miniszteriumot, ahol segítséget kértek az éhezéssel székely megyék részére. A közellátásügyi miniszterium a három székely megye részére 4-4 vasúti kocsit árpát utalt ki.

UJABB GABONASZALLITMÁNYOK ÉRKEZTEK AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBÓL

Konstancába újabb amerikai hajók érkeztek. A „Rainbow” 4000 tonna tengeri és 4500 postacsomagot hozott. A panamai „Victoria” nevű hajó 940 vasúti kocsit tengerit hozott.

Ertesítés érkezett Konstancába arról is, hogy a „John Quitmann” nevű hajó ugyancsak az Egyesült Államokból utban van 9000 tonna tengerirakománnyal Románia felé.

SAVULESCU HELYETTÉSI TI A MINISZTERELNÖKÖT

A kormányküldöttség szombaton hagyja el az országot. A miniszterelnök és helyettesének belgrádi tartózkodása Savulescu földművelésügyi miniszter alatt a miniszterelnöki teendőket Traian Iája el.

Manista banditák megölték egy községi bírót

BUKAREST. — A bacu megyei Cleja község lakóit manista banditák részéről elkövetett gyilkosság tartja izgalomban. Gheorghe Roca, a községi bírójának, az Ekésfront lelkes vezetőjének jelentették, hogy Janus Gheorghe, Larent Gheorghe és Gnosu Gheorghe lakosok juhaikat a községi gazdák buzavetésében legeltetik.

A községi bíró kiment a helyszínre, hogy meggyőződjék a jelentés valóságáról és felelősségre vonja a tilosban legeltetőket. A három manista a községi bírót támadt és dorongokkal olyan súlyosan összeverték, hogy mire a bacu kórházba szállították az eszméletlen állapotban lévő és súlyos sebekkel vérző embert, meghalt. A gyilkosokat letartóztatták és átadták a bacu ügyészségnek.

Zsaroló rendőrügynököt tartóztattak le

KOLOZSVAR. — Örizetbe vették Steiner Mór rendőrügynököt, aki több gyanúsítottól különböző összegeket vett fel. Így többek között 3 millió lej megvesztegetési pénzt fogadott el Muresan Cornelia Bacs községbeli orgazdától.

Boteanu Margareta hasonló ügyből kifolyólag 4 millió lejt ígért Steinernek, Pop Annától pedig 2 millió lejt követelt. Ez utóbbi összegeket azonban nem kapta meg. Letartóztatása alkalmával Steiner Mór 6 millió 760 ezer lejt találtak. A zsaroló rendőrügynök ügyében a legerélyesebb vizsgálatot folytatják.

Ez az eset máris kézzelfogható bizonyítékát szolgáltatja annak, hogy Kolozsvár új rendőrkvesztora a legerélyesebb eszközökkel tisztítja meg a rendőrséget a nem oda való elemektől és kíméletlenül eljár mindazokkal szemben, akik demokratikus rendőrségünk jóhírnevével visszaélnék.

Nemcsak a kereskedő, hanem a vásárló is...

BUKAREST. — Az árukereskedésről és gazdasági szabotázsról szóló törvény rendelkezései szerint büntetik meg — az igazságügyminiszteriumnak az igazságszolgáltatási hatóságokhoz intézett legújabb körendelete értelmében — nemcsak azt a kereskedőt, de azt a vásárlót is, tekintet nélkül személyére, aki élelmiszerjegyhez kötött bármilyen árut elad, vásárol vagy hoz forgalomba.

A törvény szigorú büntető rendelkezését alkalmazták tehát az összes olyan magánszemélyekkel szemben is, akik akár további eladásra, akár személyi szükségleteikre olyan élelmiszereket vásárolnak bárkitől, amely élelmiszerek csak az élelmiszerjegy ellenében volnának kiszolgáltathatók.

Hunyad megye magyar ifjúsága példásan dolgozik

DEVA. — A Magyar Népi Szövetség hunyadmegyei szervezeteinek ifjúsága az utóbbi időben példás kultur- és szociális tevékenységet fejt ki. Haró községben az ifjúság művelődési csoportja nagy sikerrel adta elő a „Piros bugyellár” című népszínművet, melyet Déván is dícséretreméltó eredménnyel mutattak be. Az előadások bevételét a dévai tűzkárosultak megsegítésére fordították. A sikereken felbuzdulva elhatározták, hogy legközelebb a megye több községébe s ha lehetséges, a szomszédos megyékbe is ellátogatnak.

Hátszeg község ifjúsága önképzőkört alakított. Azon fáradoznak, hogy megfelelő kulturházat építsenek maguknak. A lupényi ifjúság is lelkesen dolgozik. Az eddigi műsoros előadások bevételéből berendezték színházukat és rádiót vásároltak. Az április hónap folyamán megtartott ifjúsági konferencia alkalmával elhatározták, hogy a többtermelés érdekében az egész szilvölégi bányászifjúság napi 8 óra helyett 10 órát fog dolgozni és a túlórákból befolyó összeget egy ifjúsági könyvtár létesítésére fordítják. Közösségi hivatásstudatokról színtalanszor tettek bizonyosságot. Emellett a következő évben a megye ifjú társuk betegesen felelő az algyógyi tudozsanatóriumban. A beteg levelet írt édesanyjának és írt a szülői házához. A levelet az ifjúsági gyűlésen felolvasták és azonnal gyűjtési akciót indítottak beteg társuk részére. Két nap múlva kenyérral, szalonnával, zselével, mézzel, liszttel és egyéb élelmiszerekkel együtt hatszáz lejt adták át a szegény ifjú édesanyjának.

A „Hadigondozottak Ellátószerve” vezetősége áll az új cukor- és szeszpanama középpontjában

KOLOZSVAR. — Jelentettük már, hogy a gazdasági rendőrség újabb cukorpanama nyomára jutott, amely a jelek szerint kapcsolatban áll a legutóbb leleplezett hasonló panamával. A nyomozás legújabb adatai szerint az új cukorüggy központjában a „Hadigondozottak Ellátószerve” áll. A gazdasági rendőrség kutatása alkalmával az ellátószerve raktárában nagymennyiségű cukrot és szeszt talált, de ezenkívül a könyvek vezetésében is sorozatos szabálytalanságot észlelt.

Kiderült, hogy a Hadigondozottak Ellátószerve Groza miniszterelnöktől háromszáz kilo cukrot kapott ajándékként a feltevéssel, hogy azt negyedkilós csomagokban ossza szét tagjai között. Ezt a cukrot azonban egyáltalán nem osztották ki a tagok között, hanem visszatartották, valószínűleg azzal a céllal, hogy azt a fekete piacon értékesítsék.

A cukron kívül az ellátószerve ugyancsak kiutalást kapott nagymennyiségű szeszre, ennek is csak egy igen kis részét osztották szét a tagok között, ellenben a nagyobb részét visszatartották. A szesz árának felemelése után a vezetőség tagjai a maguk számára a szeszt kiutalták és azt a régi árban vették be a könyvekbe, amivel jogtalan nagy nyereséghez jutottak, de ezenkívül elkövettek a könyvek meghamisítását is, miután abba visszamenőleg vezették be a tételeket.

A rendőrségi vizsgálat még folyamatban van és jelenleg a vezetőségi tagokat hallgatják ki, hogy fényt derítsenek mindazokra a üzelmekre, amiket elkövettek. Nem akarunk a rendőrségi vizsgálat előtt állást foglalni, de az eddigi adatok alapján az ellátószerve megállapítható, hogy a Hadigondozottak Ellátószerve vezetősége súlyosan visszaélt tagjainak bizalmával és teljesen összegeget tethetetlen a viselt tiszttségükkel, hogy a kedvezményes árú kapott szeszt maguk között osztogassák szét és a miniszterelnök ajándékként kapott cukrot pedig spekulációs céllal raktárban tartogatták akkor, amikor hadigondozottak tömegei a legnagyobb nehézségek között élték.

Egyáltalán teljesen téves az felfogás, amely egyes ellátószerve vezetőinél lábrakapott és tisztoguket nem tekintik egyének, mielőtt ületi lehetőségeiknek és teljes offeledkeznek arról, hogy az ellátószervek nem nyereszkeskedési vállalkozások, hanem a dolgozók gazdasági jólétét előmozdító intézmények. Az ellátószervek vezetői tehát fokozott erkölcsi felelősséggel várnak el a dolgozók tömegeitől, így felelőségük is súlyosabb.

A magyar kormány Nagy Ferenc és Varga Béla állampolgárságának megvonását javasolja

Működésben az amerikai „dollárdiplomácia”

BUDAPEST. — A kormány javaslatot terjesztett a nemzetgyűlés elé Nagy Ferenc volt miniszterelnök és Varga Béla volt képviselőházi elnök állampolgárságának a megvonásáról. Varga Béla, hirszerint, Ausztria amerikai megszállási övezetében tartózkodik.

A newyorki rádió jelenti, hogy Truman amerikai elnök szerdán fogadta az Egyesült Államok új

magyarországi követét, aki június 8-án hagyja el az Egyesült Államokat s mintegy tíz nappal később érkezik Budapestre. Ugyancsak a newyorki rádió beszámoló arról, hogy a washingtoni magyar követség támaszosan egy sajtónyilatkozata szerint Szegedi Muzsák Aladar washingtoni magyar követ kijelentette, hogy nem teljesíti a kormány hazaszólító rendelkezését és Washingtonban

marad. Külföldi sajtójelentések közlik, hogy Gordon berni magyar követ szintén nem hajlandó hazatérni. A newyorki rádió beszámoló arról is, hogy az amerikai hatóságok szerdán felfüggesztették a Szovjet-Magyar Légitforgalmi Társaságnak adott engedélyt, hogy gépei átrepülhessenek Németország és Ausztria amerikai megszállási övezete felett.

WALLACE:

Az Egyesült Államok nem uralkodhatik az európai népek felett

NEWYORK. — A TASS-ügynökség ismerteti az Associated Press hírigyűlésén Henry Wallace volt amerikai alelnöknek az Északdakota állambeli Bismarckban az Északdakotai Farmerok Egyesületében mondott beszédéről. Wallace ebben a beszédében ismét állást foglalt mindazal szemben, amit „az egész világ reakciósainak szóló egyenruhás segély küldését magasztaló Truman-elnök” nevezett.

A továbbiakban többek között kijelentette:

— Abban az esetben, ha a demokrácia párt a háború és a reakció pártjává lenne, 1949-ben elhagyom a demokráciát. Ha segíthetek vele a béke ügyének, többet is teszek annál, hogy kilépek a demokrácia pártból. Eljön az idő, amikor a munkásmozgalmat, a tisztánlátó farmerekkel, az üzleti körök képviselőivel, a szakemberekkel és a tudomány emberével együtt működve, igazi munkáspárt keretében megegyezésre jut.

Ugyancsak hírigyűlésén jelenti a Colorado állambeli Bolderből, hogy Wallace a Társadalmi Csíklekés Tanácsában mondott beszédében kijelentette, hogy a Truman-kormány beavatkozik az európai országok belső ügyeibe. Figyelmeztette az amerikai közvéleményt, hogy az Északamerikai Egyesült Államok nem uralkodhatik Európa népei felett.

— Egy-két évre megvárosíthatjuk a franciákat — mondotta ezután. — A franciák eltávolították a kormányból a kommunista minisztereket, miután kölcsönigéretet kaptak az Egyesült Államoktól. A jövő választásokon azonban ez a helyzet gyökeresen megváltozhatik. Az angol képviselők kijelenték, hogy nem kívánunk új amerikai kölcsönt, mert nem akarnak az Egyesült Államok birtoka lenni.

Wallace figyelmeztette az amerikai imperialistákat, hogy a háború idején volt ellenállási mozgalom résztvevőit, akik látták a franciaországi, norvégiai

és daniái győzelmeket, nem lehet „egykönnyen megfélemlíteni.”

KINA LEGNAGYOBB SZENBANYAJA FELE NYOMULNAK A KOMMUNISTA CSAPATOK

NEWYORK. — A kínai kommunista rádió közlése szerint a kínai kommunista csapatok elfoglalták a Mukden—Kirin vasutvonal mentén, Mukdentől 65 kilométerre északnyugatra, felé fekvő Csing-Yuan fontos pályaudvart. Mukdentől 60, illetve 55 kilométerre két várost is elfoglaltak. A kínai kommunista csapatok ellenőrzésük

alatt tartják a Mukden—Kirin vasutvonal kétharmad részét s a Mukdentől 20 kilométerre lévő Fusun, egész Kína legnagyobb szénbányája felé nyomulnak. A Central News hírigyűnökség jelentése szerint viszont a kormány-csapatok Johal tartományban visszafoglalták Lunghua várost, 40 kilométerre Cseng-Tehtől, a tartomány régi fővárosától.

Hanoji jelentés közli, hogy a kínai nemzeti politikai tanács befejezte ülészeit, melyen határozatilag sürgette, hogy a Kuomintang változtasson a kínai kommunistákkal szembeni magatartásán.

Az amerikai szenátus megerősítette a volt csatlósállamok békeszerződését

WASHINGTON. — Az amerikai szenátus kézfelemeléssel ratifikálta a román, magyar és bolgár békeszerződést. A szenátus 79 szavazattal 10 ellenében ratifikálta az Olaszországgal kötött békeszerződést is.

Csehszlovákia és Délafrika szintén helyben hagyta a volt csatlósállamokkal kötött békeszerződéseket.

LEGUJABB SPORT

Hatalmas meglepetések a magyar Nemzeti Bajnokság 26. fordulójában

BUDAPEST. — A magyar Nemzeti Bajnokság június 5-én, csütörtökön lejátszott 26. fordulójában nagy meglepetéseket hozott és a kiesésre álló csapatok értékes győzelmeket arattak az élvonalbeli együttesekkel szemben. Részletes eredmények a következők: ETO—Ferencváros 3:0 (1:0). Dorog—MTK 4:0 (2:0). Kispeszt—Ujpest 3:0 (2:0). Vasas—Haladás 5:1 (3:1). Csepel—ErSO 3:0. Szolnoki MÁV—DVSC 3:1 (1:1). Szeged—Percecs 2:0 (1:0). Szac

Barátság—Testvériség 7:0 (0:0). A tegnapi forduló után a bajnokság állása a következő: 1 Ujpest 39 pont. 2 Kispeszt 36 pont. 3 Vasas 35 pont. 4 Ferencváros 34 pont. 5—6. Csepel és MTK 28—28 pont. 7—8 Szac Barátság és Szolnok 27—27 pont. 9—10 ETO és DVSC 26—26 pont. 11 Szeged 24 pont. 12—13 Haladás és ErSO 22—22 pont. 14 Dorog 20 pont. 15 Percecs 16 pont. 16 Testvériség 3 pont.